

ÚŘAD PRO OCHRANU OSOBNÍCH ÚDAJŮ

Pplk. Sochora 27, 170 00 Praha 7
tel.: 234 665 555, fax: 234 665 444
e-mail: posta@uouu.cz, www.uouu.cz

Toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 6. 8. 2011
Úřad pro ochranu osobních údajů
dne 11. 8. 2011

Zn. INSP3-3477/11-9

ROZHODNUTÍ

Úřad pro ochranu osobních údajů, jako příslušný správní orgán podle § 10 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, § 2 odst. 2 a § 46 odst. 4 zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, rozhodl dne 21. července 2011 takto:

Je prokázáno, že účastník řízení: Česká republika – Archiv bezpečnostních složek, se sídlem Siwecova 2/2428, 130 00 Praha 3, IČO: 75112817, v souvislosti se zpracováním osobních údajů v jím spravovaných archiváliích a dalších dokumentech,

I. tím, že zveřejnil na svých oficiálních veřejně přístupných webových stránkách (www.abscr.cz) v době od 25. – 29. března 2010 do 9. června 2010 záznamy z evidenční pomůcky – archivního protokolu ZS/GŠ, týkající se [redacted] z doby po 15. únoru 1990 (pravou část evidenčního záznamu [redacted]), aniž by doložil, že tyto záznamy prověřoval na soulad s podmínkami stanovenými zákonem č. 181/2007 Sb.,

porušil povinnost stanovenou v § 13 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb., tedy povinnost přijmout taková opatření, aby nemohlo dojít k neoprávněnému nebo nahodilému přístupu k osobním údajům, k jejich změně, zničení či ztrátě, neoprávněným přenosům, k jejich jinému neoprávněnému zpracování, jakož i k jinému zneužití osobních údajů,

II. a dále tím, že v době od roku 2008 do roku 2010 nezajistil provádění vnitřní kontroly ve vztahu k plnění povinnosti podle § 13 zákona č. 101/2000 Sb., a to vůči vlastním zaměstnancům ani vůči Ústavu pro studium totalitních režimů, na úseku automatizovaného zpracování přijatá a provedená specifická opatření do dne zahájení kontroly 1. prosince 2010 neposuzoval z hlediska jejich přiměřenosti, neboť ačkoliv sledoval přístupové kódy vlastních uživatelů digitalizovaných fondů a evidenčních pomůcek, toleroval existenci neindividuálního uživatelského oprávnění badatelnahavelkova, které mohlo využívat více osob, a to i současně,

porušil povinnost stanovenou v § 13 odst. 1 a odst. 4 písm. b) zákona č. 101/2000 Sb., tedy povinnost přijmout taková opatření, aby nemohlo dojít k neoprávněnému nebo nahodilému přístupu k osobním údajům, k jejich změně, zničení či ztrátě, neoprávněným přenosům, k jejich jinému

neoprávněnému zpracování, jakož i k jinému zneužití osobních údajů, a povinnost v oblasti automatizovaného zpracování osobních údajů zajistit, aby fyzické osoby oprávněné k používání systémů pro automatizovaná zpracování osobních údajů měly přístup pouze k osobním údajům odpovídajícím oprávněním těchto osob, a to na základě zvláštních uživatelských oprávnění zřízených výlučně pro tyto osoby,

a tím spáchal v bodě I. a II. správní delikt podle § 45 odst. 1 písm. h) zákona č. 101/2000 Sb., neboť nepřijal nebo neprovedl opatření pro zajištění bezpečnosti zpracování osobních údajů, za což se mu v souladu s § 45 odst. 3 zákona č. 101/2000 Sb. ukládá

pokuta ve výši 30.000 Kč
(slovy třicet tisíc korun českých)

a dále podle § 79 odst. 5 správního řádu povinnost nahradit **náklady řízení ve výši 1.000 Kč,**

obojí splatné do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí bezhotovostním převodem na účet vedený u ČNB, č. ú. 3754-5825001/0710, variabilní symbol IČO účastníka řízení, konstantní symbol 1148.

Odůvodnění

Správní řízení pro podezření ze spáchání správního deliktu podle § 45 odst. 1 písm. a) a h) zákona č. 101/2000 Sb. bylo zahájeno příkazem Úřadu pro ochranu osobních údajů zn. INSP3-3477/11-2 ze dne 18. května 2011, který byl účastníkovi řízení, České republice – Archivu bezpečnostních složek (dále také „Archiv“), doručen dne 18. května 2011. Podkladem pro vydání příkazu byl písemný materiál shromážděný dle kontrolního protokolu zn. INSP3-7254/10-10 ze dne 2. března 2011 v rámci kontroly provedené inspektorkou Úřadu pro ochranu osobních údajů PhDr. Miroslavou Matoušovou ve dnech 1. prosince 2010 až 15. února 2011. Účastník řízení podal proti tomuto příkazu odpor dne 24. května 2011, na základě kterého byl tento příkaz zrušen a v souladu s § 150 odst. 3 správního řádu správní řízení pokračovalo.

V podaném odporu účastník řízení uvedl, že pokud je v odůvodnění příkazu pouze odkazováno na závěr kontroly, má za to, že se nejedná o dostatečné odůvodnění ve smyslu správního řádu. Navíc skutková zjištění považuje účastník řízení dle § 150 odst. 1 správního řádu za nedostatečná. Odůvodnění je dle účastníka řízení vnitřně rozporné, když správní orgán uvádí na straně 3, poslední odstavec, věta druhá, že „rozsah, v němž Archiv shromáždil údaje stěžovatele, nemohl jako příjemce delimitovaných fondů a dokumentů ovlivnit“, na druhé straně však klade účastníkovi řízení za vinu porušení povinností správce osobních údajů podle zákona č. 101/2000 Sb., kdy v závěrečném protokolu na straně 6 v bodu 11 je uvedeno, že „zveřejnění osobních údajů rodinných příslušníků stěžovatele zjištěno (ani) nebylo“.

Dále účastník řízení uvedl, že má za to, že porušení povinností, které v odůvodnění příkazu správní orgán uvádí [tj. porušení § 5 odst. 1 písm. b), § 13 odst. 1 a 4 písm. b) zákona č. 101/2000 Sb.] v souvislosti s následky, které stěžovateli vznikly,

nejsou natolik závažné, aby pokuta činila až 40.000 Kč. Tato částka se účastníkovi řízení jeví jako nepřiměřeně vysoká. Pokud se týká odkazu na § 46 odst. 2 zákona č. 101/2000 Sb., správní orgán se řádně nevypořádal s jeho jednotlivými aspekty, jak vyžaduje ustálená judikatura, pouze na něj formálně odkázal.

V neposlední řadě má účastník řízení za to, že správní orgán nesprávně posoudil celou záležitost jako systematickou. Dle názoru účastníka řízení se jednalo v této záležitosti o pochybení ze strany předávajícího Ministerstva obrany, kdy účastník řízení provedl opatření pro zajištění bezpečnosti osobních údajů tak, že v rámci delimitačního protokolu ze dne 21. března 2008, čj. ABS-198/2008, vyžádal od Ministerstva obrany předání pouze těch materiálů, jejichž doba nepřesahuje datum 15. února 1990. Ministerstvo obrany se k tomuto zavázalo podpisem předmětného delimitačního protokolu. Článek 5 (Způsob předávání dokumentů) citovaného protokolu obsahoval následující ustanovení: "Veškeré archiválie a dokumenty (mimo MKS a svazky, spisy a další dokumenty, které byly Úřadem pro zpřístupňování dokumentů či Vojenským zpravodajstvím pro Úřad zpřístupňování dokumentů již digitalizovány) budou Vojenským zpravodajstvím před vlastním předáním ABS dle rozhodného data rozděleny a oddělené části originálních dokumentů vzniklé po 15. únoru 1990 budou ponechány ve správě Vojenského zpravodajství. O vyjmutí dokumentů z operativní a kádrové dokumentace bude komisí Vojenského zpravodajství pořízen zápis s identifikací vyjmutých dokumentů, který bude nedílnou součástí předávaných dokumentů." Z výše uvedené definice dle účastníka řízení jasně plyne, že Ministerstvo obrany se plně zavázalo provést veškerá opatření v souladu se zákonem č. 101/2000 Sb. s odkazem na § 14 odst. 1 zákona č. 181/2007 Sb., o Ústavu pro studium totalitních režimů a o Archivu bezpečnostních složek a o změně některých zákonů, tzn. rozdělit a oddělit materiály po 15. únoru 1990 a předat účastníkovi řízení pouze materiály vzniklé do 15. února 1990. Přestože lze jako polehčující okolnost uvést skutečnost, že Ministerstvo obrany předalo písemnosti pod časovým tlakem, účastník řízení se domnívá, že i v jeho případě došlo ke shodě několika nepříznivých okolností, ke kterým mělo být při vyměřování pokuty přihlédnuto. V neposlední řadě by dle účastníka řízení mělo být přihlédnuto k faktu, že po zjištění nedostatku účastník řízení předmětné údaje ze svých internetových stránek bezodkladně odstranil. V době řízení navíc poskytl maximální součinnost a projevil tak snahu o nápravu stavu.

Sdělením ze dne 29. června 2011 byl účastník řízení upozorněn na změnu právní kvalifikace skutku pod bodem l. z podezření na porušení povinnosti dle § 5 odst. 1 písm. b) zákona č. 101/2000 Sb., a tedy správního deliktu podle § 45 odst. 1 písm. a) zákona č. 101/2000 Sb., na podezření z porušení povinnosti dle § 13 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb. a tedy správní delikt podle § 45 odst. 1 písm. h) zákona č. 101/2000 Sb. V souvislosti s nahlédnutím do spisu dne 12. července 2011 se poté zástupce účastníka řízení vyjádřil k předmětu řízení, kdy vznesl dotaz, zda změna právní kvalifikace bude mít vliv na výši uložené pokuty, přičemž se domnívá, že pokud je změna právní kvalifikace opodstatněná, tak dle právní logiky má za to, že by výše pokuty měla být změněna. Dále v plném rozsahu odkázal na odpor ze dne 19. května 2011, přičemž opět zdůraznil, že po obsahové stránce vzhledem k platné právní úpravě není udržitelný, resp. je vnitřně rozporný. Zvláště poté odkázal na ustanovení § 46 odst. 2 zákona č. 101/2000 Sb. a ustálenou judikaturu k odůvodňování výše uložené sankce. Dále uvedl, že delimitační protokol mezi Ministerstvem obrany a účastníkem řízení je důležitou součástí, která nebyla v daném řízení při rozhodování správního orgánu vzata v potaz.

Ze spisového materiálu vyplývá, že účastník řízení na svých oficiálních webových stránkách www.abscr.cz zveřejnil od 25. – 29. března 2010 do 9. června 2010 (tj. po dobu cca dva a půl měsíce) plně čitelné údaje z protokolu ZS/GŠ vypovídající o [REDAKCE] v době po 15. únoru 1990. Konkrétně se jednalo o pravou část evidenčního záznamu s archivním číslem [REDAKCE] [REDAKCE] z archivního protokolu Zpravodajské správy GŠ/ČSLA. Účastník řízení přitom zpracovává osobní údaje [REDAKCE] jako součást evidenčních a registračních pomůcek a archivních fondů vzniklých z činnosti Ministerstva vnitra a Ministerstva obrany. Tyto dokumenty převzal účastník řízení na základě delimitačního protokolu ze dne 21. března 2008 od Ministerstva obrany. Evidenční záznamy obsahující osobní údaje [REDAKCE] z doby po 15. únoru 1990 jsou archiválií, jež má povahu nedělitelného dokumentu.

Podle zákona č. 181/2007 Sb., konkrétně podle § 14 odst. 1 Ministerstvo vnitra, Ministerstvo obrany včetně Vojenského zpravodajství, Ministerstvo spravedlnosti, Bezpečnostní informační služba a Úřad pro zahraniční styky a informace předají Archivu k prvnímu dni sedmého kalendářního měsíce následujícího po dni vyhlášení tohoto zákona evidenční a registrační pomůcky, archivní fondy, včetně agenturních, operativních, vyšetřovacích a kádrových svazků nebo spisů, archivní sbírky i jednotlivé archiválie a dokumenty vzniklé činností bezpečnostních složek a Komunistické strany Československa a organizací Národní fronty působících v těchto složkách v období od 4. dubna 1945 do 15. února 1990, které jsou v jejich držení. Ministerstvo vnitra předá rovněž archiválie vzniklé po 1. lednu 1990 týkající se činností souvisejících se správou archiválií bezpečnostních složek. Úkoly účastníka řízení poté upravuje § 13 odst. 1 zákona č. 181/2007 Sb. a oprávnění zpracovávat osobní údaje k plnění těchto úkolů § 13 odst. 3 zákona č. 181/2007 Sb.

Účastník řízení tím, že shora uvedené dokumenty převzaté na základě delimitačního protokolu neproověřil na soulad se zákonem č. 181/2007 Sb., zejména na soulad s § 14 odst. 1, a v důsledku toho zveřejnil po dobu dvou a půl měsíce osobní údaje vypovídající o [REDAKCE] po 15. únoru 1990, porušil povinnost správce podle § 13 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb. Podle citovaného ustanovení je správce povinen přijmout taková opatření, aby nemohlo dojít k neoprávněnému nebo nahodilému přístupu k osobním údajům a jejich jinému neoprávněnému zpracování. Správní orgán má za prokázané, že účastník řízení požadovaná opatření ve smyslu § 13 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb. ve vztahu k osobním údajům [REDAKCE] nepřijal, neboť na svých webových stránkách zveřejnil jeho osobní údaje z doby po 15. únoru 1990, k čemuž nebyl oprávněn. Na tento závěr nemá vliv ani článek 5 Delimitačního protokolu ze dne 21. března 2008, dle kterého se Ministerstvo obrany zavazuje rozdělit před vlastním předáním dokumenty podle rozhodného data, tj. na dokumenty vzniklé před a po 15. únoru 1990. Uvedený delimitační protokol nijak neřeší otázku tzv. nedělitelných dokumentů, tedy dokumentů, které obsahují informace vzniklé před i po rozhodném datu. Na skutečnost, že některé předávané dokumenty jsou tohoto charakteru, byl účastník řízení upozorněn při předání elektronické databáze evidence VKR ze strany Ministerstva obrany (čj. 710-7/2008/DP-5847 ze dne 23. ledna 2008), kdy se zavázal nakládat s těmito údaji v souladu s platnými zákony České republiky. Shora uvedeným jednáním tedy účastník řízení porušil povinnost dle § 13 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb.

Ze spisového materiálu dále vyplývá, že účastník řízení při své činnosti zpracovává osobní údaje. K zabezpečení osobních údajů, zejména při digitalizaci archiválií, přijal dle spisového materiálu směrnici ředitele Archivu bezpečnostní složek čj. ABS-

286/2009 o přípravě archiválií a dokumentů k digitalizaci a dále směrnicí ředitele Archivu bezpečnostních složek čj. ABS-378/2009 o předkládání digitalizovaných dokumentů k nahlížení a provozu elektronického archivu. Současně zpracování (digitalizaci) zajišťuje pro účastníka řízení Ústav pro studium totalitních režimů, a to na základě Dohody o vzájemné spolupráci, čj. ABS-292/2008, která je účinná od 15. dubna 2008. Ze spisového materiálu také vyplývá, že k 18. lednu 2011 bylo nejméně dvěma zaměstnankyněmi účastníka řízení současně používáno uživatelské oprávnění se jménem badatelna.havelkova, a to po celou dobu dosavadního provozu badatelny.

Podle § 13 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb. má správce povinnost přijmout taková opatření, aby nemohlo dojít k neoprávněnému nebo nahodilému přístupu k osobním údajům, k jejich změně, zničení či ztrátě, neoprávněným přenosům, k jejich jinému neoprávněnému zpracování, jakož i k jinému zneužití osobních údajů. Tato povinnost zahrnuje jednak vlastní přijetí bezpečnostních opatření a jejich dokumentaci, jejich vlastní realizaci v praxi, ale také současně kontrolu dodržování přijatých opatření ze strany správce tak, aby bylo skutečně zajištěno, že tato bezpečnostní opatření budou dodržována. Ze spisového materiálu přitom vyplývá, že účastník řízení ve vztahu k bezpečnostním opatřením vyplývajícím ze shora uvedených předpisů a dohody neprováděl žádnou kontrolu, kterou by bylo možné považovat za plnění jeho povinnosti podle § 13 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb.; tato kontrola nebyla zjištěna ani vůči vlastním zaměstnancům ani vůči Ústavu pro studium totalitních režimů. Důsledkem absence této kontroly je poté na úseku automatizovaného zpracování skutečnost, že ačkoliv účastník řízení sledoval přístupové kódy vlastních uživatelů digitalizovaných fondů a evidenčních pomůcek Archivu, toleroval existenci neindividuálního uživatelského opatření badatelna.havelkova. Podle § 13 odst. 4 písm. b) zákona č. 101/2000 Sb. je přitom správce v oblasti automatizovaného zpracování osobních údajů povinen zajistit, aby fyzické osoby oprávněné k používání systémů pro automatizovaná zpracování osobních údajů měly přístup pouze k osobním údajům odpovídajícím oprávněním těchto osob, a to na základě zvláštních uživatelských oprávnění zřízených výlučně pro tyto osoby. Tato povinnost tedy nebyla ze strany účastníka řízení dodržena.

K námitkám účastníka řízení správní orgán uvádí, že ve shora uvedeném smyslu považuje skutková zjištění za dostatečná (ostatně účastník řízení ve svých vyjádřeních ani neuvedl, v čem by měla být nedostatečná). K námitce rozpornosti odůvodnění příkazu správní orgán uvádí, že účastníkem řízení uváděný příklad se týká kontrolního protokolu, proti kterému mohl podat námitky, a zejména nesouvisí s projednávanými správními delikty, ale týká se jiných zjištění, které pro toto správní řízení nejsou podstatné. Pokud se jedná o otázku závažnosti jednání účastníka řízení, stejně jako otázku delimitačního protokolu a změnu právní kvalifikace, správní orgán odkazuje níže na odůvodnění výše sankce.

Správní orgán tedy na základě výše uvedeného považuje za prokázané, že účastník řízení porušil oběma svými jednáními povinnost stanovenou v § 13 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb., a v případě existence neindividuálního uživatelského oprávnění také povinnost dle § 13 odst. 4 písm. b) zákona č. 101/2000 Sb.

Při stanovení výše sankce bylo přihlédnuto jako k přitěžujícím okolnostem k tomu, že zjištěné nedostatky v absenci kontroly bezpečnostních opatření vedoucí ke správnímu deliktu byly systematického charakteru a účastník řízení byl na skutečnost, že delimitované archiválie mohou obsahovat tzv. nedělitelné dokumenty,

ze strany Ministerstva obrany upozorněn. Jako k polehčující okolnosti správní orgán přihlédl k tomu, že účastník řízení nemohl jako příjemce delimitovaných fondů a dokumentů ovlivnit rozsah osobních údajů stěžovatele (██████████) které od Ministerstva obrany obdržel; rozsah zveřejněných údajů již ovlivnit mohl. Závažnost ve vztahu k neoprávněně zveřejněným osobním údajům shledal správní orgán nízkou, a to i vzhledem k době, po kterou byly tyto osobní údaje na webových stránkách účastníka řízení dostupné. Naopak, jako závažnější správní orgán hodnotí tolerování neindividuálního přístupového účtu a absenci kontroly ve vztahu k bezpečnostním opatřením. Přitěžující okolností poté je, že se účastník řízení dopustil dvou správních deliktů, na čemž nic nemění, že se jedná o správní delikty shodné právní kvalifikace; zásadní je v této věci spáchání dvou skutků. Závěrem poté správní orgán jako k polehčující okolnosti přihlédl k tomu, že ke spáchání správních deliktů došlo spíše nedbalostně a nevědomě a nebyl v jejich důsledku zjištěn zásah do soukromí subjektů údajů a bezpečnosti zpracovávaných osobních údajů. Po posouzení všech shora uvedených skutečností rozhodl správní orgán o uložení sankce v dolní polovině zákonné sazby.

Při rozhodnutí o uložení povinnosti uhradit náklady řízení správní orgán vycházel z ustanovení § 79 odst. 5 správního řádu, který správnímu orgánu ukládá povinnost uložit paušální částkou náhradu nákladů řízení účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, a z § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, kterou se stanoví paušální částka nákladů správního řízení ve výši 1.000 Kč.

S ohledem na výše uvedené, bylo rozhodnuto, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení: V souladu s § 152 odst. 1 správního řádu lze u odboru správních činností proti tomuto rozhodnutí podat ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení rozhodnutí rozklad předsedovi Úřadu pro ochranu osobních údajů.

Rozhodnutí je doručeno dnem převzetí stejnopisu, nejpozději ale desátým dnem od jeho uložení na poště. V případě doručování do datové schránky je dnem doručení okamžik přihlášení oprávněné osoby do datové schránky, nejpozději ale desátý den ode dne dodání rozhodnutí do datové schránky.

Praha, 21. července 2011

██████████
Vanda Foldová

ředitelka odboru správních činností